1814. No. 47

LEEUWARDER COURANT.

MAANDAG, den 21 Maart.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

PETERSBURG, *den 4 Februarij.*

De senaats-courant, van den 29sten februarij, heeft de volgende beschikkingen publiek gemaakt, welke ten regel moeten strekken ten aanzien der krijgsgevangen, die, na den eed van onderwerping aan Rusland te hebben gedaan, in de fabrijken kunnen worden gebezigd:

1°. Het is ieder krijgsgevangen, die zich in Rusland nederzet, en den eed van getrouwheid doen wil, veroorloofd, in alle de gouvernementen des Rijks, die van het ingelijfde Oud-Polen, van Koerland, Finland, Bessarabie, van het distrikt van Biliastock en van Tarnopel alleen uitgezonderd, alsmede in de beide residentien, te blijven; deze beperking zal in hunne paspoorten worden aangeteekend.

2°. De plaatselijke regering zal aan ieder dier krijgsgevangenen, nu russisch onderdaan geworden, te kennen geven, dat hij gehouden is, een beroep te kiezen; hem zal, dien ten gevolge, een termijn van twee maanden gesteld worden, te rekenen van den dag van het afleggen van den vereischten eed. Deze maatregel betreft slechts de zoodanigen, welke, tot aan de dagteekening der tegenwoordige ordonnantie, niet van paspoorten voor negen maanden zijn voorzien geweest.

3°. Alle dezoodanigen, welke binnen den voorschreven tijd geen beroep, om het even welk, zullen hebben gekozen, zullen als gevaarlijk en verdacht aangemerkt, en, ten gevolge daarvan, als vagebonden behandeld worden.

4°. Het hangt volstrekt van gezegde krijgsgevangenen, die eenig beroep uitoefenen, of in de fabrijken of manufakturen wenschen te arbeiden, of zich in de particuliere fabrijken of in die der kroon te verbinden, zonder deswegens eenigzins te kunnen worden gedwongen; en ten einde alle kwalijk verstaan van den kant van gezegde krijgsgevangenen, uit de onwetendheid van de taal of landswetten ontstaande, voor te komen, zullen de respectieve, met de eigenaars en administrateuren aangegane overeenkomsten in tegenwoordigheid en ten overstaan der plaatselijke regering worden bekragtigd.

5°. Daar, volgens de wet, ieder onderdaan tot eenige klasse of eenig beroep moet behooren, zoo zullen de krijgsgevangenen, handwerkslieden zijnde, en den eed van onderwerping gedaan hebbende, in de klasse der burgers worden ingeschreven; zij zullen, gedurende tien jaren, van den dag hunner inschrijving af te rekenen, als nieuwe onderdanen worden aangemerkt, en, als hebbende noch eigendom noch domicilium, van alle de aan de oude burgers opgelegde lasten en bezwaren bevrijd zijn.

6°. Dezoodanige krijgsgevangenen, die, alhoewel eenig ambacht uitoefenende, niet in de fabrijken kunnen worden geplaatst, als tuiniers, kleermakers, schoenmakers en dergelijken, zullen, na als burger te zijn ingeschreven, het regt hebben, als ambachtslieden in de steden te blijven, of in dienst bij particulieren te treden, met welke zij, wegens de voorwaarden, zullen overeenkomen, alle de formaliteiten van art. 4 vervullende.

7°. De regeringspersonen in de gouvernementen zijn gehouden, aan den minister van binnenlandsche zaken eene opgave te doen van zoodanige krijgsgevangenen, als, den eed van onderwerping aan Rusland gedaan hebbende, in eenige fabrijk geplaatst zijn, tevens de voorwaarde, waarop, en de plaats, waar zij geëmploijeerd zijn, opgevende.

FRANKRYK.

PARYS, *den 24 Februarij.*

H. M. de Keizerin heeft berigten uit het leger tot den 21sten dezer ontvangen, meldende, dat een aanval des vijands op Besançon is afgeslagen, met verlies van 1200 man aan zijn kant. De Kozakken, die zich tot Orleans (in het middelpunt van het oude Frankrijk) hadden verspreid, waren aan het retireren. Keizer *Napoleon* had op den 21sten zijn hoofdkwartier te Nogent. Soissons was ongelukkiglijk ingenomen, door dien de kommanderende generaal *Rusca*, juist door den eersten kogel des vijands, was doodgeschoten; de andere generaals, die de stad hadden overgegeven, zouden voor een krijgsraad gebragt worden. 60 Gardes-d'honneur hadden 250 man van de ligte troepen des vijands op de vlugt gejaagd. De hertog van Castiglione (*Augereau*) zou van Lyon in Franche-Comté en Zwitserland zien door te dringen. Het congres te Chatillon ging nog voort; doch de vijand werpt allerlei hinderpalen in den weg. De Kozakken ligten gedurig de couriers op, zoo dat de berigten van daar naar Parys (op 30 uren afstand) vier of vijf dagen werk hebben, om aan te komen. Dit verslag eindigt aldus:

,, De koude is vrij fel. Deze omstandigheid is voordeelig geweest voor onze vijanden, welke hen in staat ,, gesteld heeft, hunne artillerie en bagagie op alle ,, wegen te vervoeren; zonder dat, zou meer dan de ,, helft hunner wagens in onze handen gevallen zijn."

ZWITSERLAND.

BAZEL, *den 3 Maart.*

Twee russische couriers heden alhier aangekomen, hebben de tijding aangebragt, dat de geallieerden, bij Chalons-sur-Marne, eene roemrijke overwinning bevochten hebben. De Russen hebben 10,000 gevangenen gemaakt, 40 stukken geschut, benevens de equipagie van den Keizer der Franschen veroverd. De slag was

allerhardnekkigst en bleef onbeslischt, tot dat *Wintzingerode* met eene aanzienelijke versterking aankwam en de Franschen zoodanig in deroute bragt, dat zij naauwelijks het zesde gedeelte van hun leger hebben kunnen redden.

Van den 4den.

De bovenstaande tijding word op heden bevestigd. De slag is op den 27sten februarij geleverd.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, *den 8 Maart.*

Het gouvernement heeft heden het volgende bulletin doen bekend maken:

„ Men heeft depêches van lord *Castlereagh* ontvangen tot den 3den dezer uit Chaumont gedateerd.

„ Het schijnt, na dat de vorst *van Schwartzenberg* zich had voorgenomen van Troyes terug te trekken, de maarschalk *Blucher* door een talrijk vijandelijk korps geattakkeerd is geworden bij Mery, en dat toevallig brand onstaan zijnde in het kwartier van de stad, door hem bezet, hij genoodzaakt werd, dezelve te ontruimen en zich op eenen kleinen afstand in de vlakte te formeren. De vijand deed zijne voorhoede overkomen, met oogmerk, een gevecht te beginnen; doch werd met verlies door de stad terug gedreven. De maarschalk *Blucher* marcheerde vervolgens in de rigting van Sezanne, ten einde de maarschalk *Marmont* aan te vallen, welken hij noodzaakte, de Marne weder over te trekken, en eenigeligte troepen naar Meaux gezonden hebbende, verontrustte hij *Marmont* dermate, dat deze la Ferté-sous-Jouare ontruimde, en den maarschalk *Blucher* in staat stelde, de Marne weder over te trekken. Deze maarschalk had de gemeenschap geopend met den generaal *Wintzingerode*, en den generaal *Bulow* was op marsch, om zich met hen te vereenigen. De maarschalk *Mortier* had zich bij *Marmont* gevoegd, en hunne gezamenlijke krijgsmagt beliep 16 à 20,000 man. De vijand had zich van Bar-sur-Aube meester gemaakt, en voor deze stad post gevat. De vorst *van Schwartzenberg* besloot, denzelven aan te vallen, joeg hem na een hevig gevecht uit alle zijne positien en vervolgde hem door de stad henen, waarbij de vijand 3000 man verloor.

„ In gevolge dit voordeel besloot de vorst *van Schwartzenberg*, den vijand uit Clairvaux, Fontelle en St. Usage te verjagen, hetwelk ten uitvoer werd gebragt.

„ Daar men vernomen had, dat *Buonaparte* met een gedeelte van zijn leger op Sezanne gemarcheerd was, om tegen den maarschalk *Blucher* te ageren, had de vorst *van Schwartzenberg* bevel gegeven, dadelijk op Troyes te marcheren.

„ Men wist, dat *Buonaparte*, 45,000 man op de linie van Troyes gelaten hebbende, met het overige tegen den maarschalk *Blucher* getrokken was; doch men had alle reden, te hoopen, dat dezelve in tijds in staat zoude zijn, zich met *Wintzingerode*, *Bulow* en *Woronzow* te vereenigen.

„ De generaal *St. Priest* was te Vitry aangekomen; de generaal *St. Jago*, van Joinville komende, moest zich met denzelven vereenigen.

„ De generaal *Frimont* had den eersten de achterhoede des vijand bij Vendoeuvres aangevallen en geslagen; hij heeft aldaar zijn hoofdkwartier gevestigd.

„ Men had een korps afgezonden, om den generaal *Bubna* te versterken, en het korps van den generaal *Bianchi* heeft bevel gekregen, op Dijon te marcheren.

„ De plenipotentiarissen zijn nog in Chatillon gebleven."

De jongste fransche nieuwspapieren gaan tot den 6den maart, en melden geen woord aangaande de negotiatien omtrent den wapenstilstand. Volgens dezelve was *Buonaparte* bezig, zijne troepen groote manoeuvres te doen verrigten. De vroegere parysche nieuwspapieren behelsden twee bulletins aangaande den stand der legers, het eerste van den 25sten, het tweede van den 27sten. Het laatste behelsde in substantie het volgende:

„ Den 26sten was het hoofdkwartier te Troyes; de hertog van Reggio bevond zich met den generaal *Girard* en de ruiterij van den hertog van Valmy te Bar-sur-Aube (den 27sten hernomen); de hertog van Tarente stond te Massy l'Évêque; de hertog van Castiglione was van den kant van Lyon met een leger van 40,000 man in beweging; de generaal *Marchand* bevond zich te Chamberry; de generaal *Dessaix* onder de wallen van Geneve, en de generaal *Musnier* te Maçon. Bourg en Nantua waren insgelijks in onze magt. De prins van de Moskowa stond te Arcis-sur-Aube, de hertog van Belluno te Plancy, de hertog van Padua te Nogent. Eenige troepen ageerden in den rug van den maarschalk *Blucher*, die, op nieuw versterking ontvangen hebbende, tegen den hertog van Raguza bij la Ferté-Gaucher gemarcheerd was. Den eersten maart waren de fransche fondsen 55—25; den 4, 53—75.

De 3 pct: gecons. 71½. Omnium 27½.

Eene onlangs uitgekomen Petersburgsche courant behelst de huwelijken, geboorten en sterfgevallen in de 36 dicasterien van het Russisch Rijk. Er waren geboren 634,697 jongens, en 671,450 meisjes, en gestorven 503,949 van het mannelijke, en 432,369 van het vrouwelijke geslacht. Onder de overledenen waren er 467 tusschen de 100 en 105, 113 tusschen de 105 en 110, drie van 140, en één van 150 jaren; men noemt zelfs in het kerspel van Ekaterinoslaw het zeldzame verschijnsel van een oud man, tusschen de 200 en 205 jaren. Deze winter was te Petersburg kouder geweest, dan men in twintig jaren beleefd had. In het laatst van december stond de barometer op 56 graden onder het vriespunt, 24 graden onder nul, en slechts 1 graad boven het vriespunt van de kwik. Vele menschen waren doodgevroren.

Van den 11den.

Er zijn hier fransche berigten tot den 8sten dezer aangekomen. Derzelver inhoud is belangrijk; *Blucher* heeft met veel beleid en geluk zijn plan volvoerd, om *Buonaparte* van Parys en het groot-leger van *Schwartzenberg* af te trekken, welke, volgens particuliere berigten uit Parys, op den 7den, in vollen aanmarsch naar die hoofdstad was, en Troyes reeds weder bemagtigd had. De fransche papieren spreken geen enkel woord van dat leger. *Napoleons* operatien tegen *Blucher* worden vermeld in een zeer kort berigt aan de Keizerin, in dato 5den maart, wanneer *Buonaparte* zijn hoofdkwartier te Bery-la-Bac had, half weg tusschen Soissons en Rheims aan de Aisne, omtrent 30 uren van Parys. Rheims was, op dien dag hernomen. Men spreekt van de veldslagen bij Lesy-sur-Ourcq en Mery, waarin men 4000 gevangenen en 600 bagage-wagens en ook geschut zou genomen hebben. Dan het schijnt zeker, dat *Blucher* tot nog toe een algemeen gevecht vermijd heeft, waartoe *Napoleon* hem brengen wilde. Woedende over deze teleurstelling, heeft deze twee sterke decreten uitgevaardigd; in het eerste worden

alle fransche burgers tot de wapenen geroepen, en wanneer de vijand een derzelven, (niet tot het leger behoorende) mogt doodschieten, zal oogenblikkelijk een gevangen des vijands tot represailles worden doodgeschoten. Het tweede decreet dreigt den dood, als verraders, aan alle maires en anderen, die aan het volk eene wettige verdediging afraden.

Het volgende is een extract van een' brief, van iemand uit het gevolg des graven van Artois, gedateerd Vesoul den 22sten februarij. „ Wij verlieten Bazel op den „ 21sten dezer, en kwamen in Franche-Comté. In al„ le fransche steden en dorpen zijn wij met toejuichin„ gen van het volk, en onder het geroep van *leve Lodewijk XVIII! leve de Bourbons!* ontvangen. Grijs„ aards, vrouwen en kinderen, kusten 's Prinsen hand „ en kleederen. De vriendelijkheid van Monsieur roer„ de elk tot tranen. Sommigen zeiden: *Ik geef uw „ slechts mijn hart, want het monster heeft mij dit al„ leen overgelaten.* De geheele bevolking van Vesoul, „ 5000 menschen, kwam ons te gemoet. In den El„ zas vraagt men verlof, om de witte cocarde op te zet„ ten. Elke plaats wil zich aan *Lodewijk XVIII.* over„ geven. Geheel Frankrijk is nu gereed tot den op„ stand. Zoo men zwarigheden in den weg zoekt te „ werpen, zal men zien, dat Frankrijk zich zelve be„ vrijden zal."

Men heeft berigten ontvangen uit het leger van lord *Wellington*, tot den 24sten februarij, berigtende, dat de operatien tegen de buitenwerken van Baijonne begonnen waren, en de stad spoedig zal gebombardeerd worden. Volgens de jongste tijdingen, bestond het leger van zijn lordschap voor Baijonne en aan den Adour in 50,000 Engelschen, 25,000 Portugezen en een groot aantal spaansche troepen. Het volgende is een extract van brieven, ontvangen met de paketboot Walsinghaud, en loopende tot den 21sten.

„ Nadat de aandacht van den vijand en het grootste gedeelte zijner magt naar de binnenlanden gelokt was, zou men op den 24sten eene schipbrug over de Adour leggen, beneden Baijonne; maar het weêr was ongunstig. Lord *Wellington* besloot, dienvolgens, weder regts heen te trekken, ten einde eenige verdere bewegingen dien kant uit te maken, en sir *Rowland Hill* in staat te stellen, het grootste gedeelte der vijandelijke troepen bezig te houden, en dus te beletten, het maken of overtrekken der brug te hinderen."

Bureau van buitenlandsche zaken, den 11 maart 1814.

„ Er zijn depêches aangekomen van lord *Burgersh*, gedagteekend Troyes den 4den dezer maand.

„ De maarschalk *Oudinot* is tusschen Bar-sur-Seine en Troyes door den prins *van Schwartzenberg* verslagen, welke 10 stukken geschut en 3000 gevangenen buit gemaakt heeft.

„ De Franschen hebben vervolgens Troyes bij kapitulatie verlaten, en, na dat zij uit de stad getrokken waren, werden zij vervolgd en veel krijgsgevangenen op hen gemaakt.

„ Alle de onderhandelingen over een wapenstilstand zijn geëindigd.

„ De plenipotentiarissen waren nog te Chatillon.

„ De geallieerden zijn tot Nogent voortgerukt, waarvan de brug door den vijand vernield was."

„ De kapitein *Fane*, is heden aangekomen met depêches van lord *Wellington*, waarop terstond het volgend bulletin is bekend gemaakt:

Departement van oorlog, den 11 maart.

„ De depêche van lord *Wellington*, die ons ontbrak, is heden ochtend ontvangen, gedagteekend van St. Jean de Luz, den 20 februarij. Dezelve bevestigd, hetgeen men door de bijzondere brieven vernomen had, omtrent de beweging van den regter-vleugel, op St. Palais en le Gave-d'Oleron. Er is geen rapport van gedoodden of gekwetsten. De eenige namen van gewonde officieren, waarvan melding gemaakt wordt, zijn die van den majoor-generaal *Pringle* en van den luitenant-kolonel *Bruce*, van het 39ste regement. Het 59ste en 92ste regement hebben zich lofwaardig gedragen. Het fort van Jaca heeft zich, volgens de rapporten, aan een gedeelte van de divisie van den generaal *Mina* overgegeven; een ander gedeelte van dat korps blokkeert thans St. Jean Pied de Port."

B E L G I E.

GENT, *den 10 Maart.*

Een rapport van den kommandant graaf *Bichalof*, kolonel van een regement donsche kozakken meldt, uit Kortrijk, van den 8sten, dat onze troepen den 7den, ten 4 uren des morgens, bij Harlebeke, den vijand aangevallen, geslagen en tot bij Kortrijk verjaagd hebben, alwaar de bondgenooten den 8sten, des morgens, zijn binnengerukt, en, na eene versterking van Z. D. H. den hertog van Saxe-Weimar ontvangen te hebben, hebben dezelve den vijand tot Rijssel vervolgd.

Omtrent 800 man van het garnizoen van Antwerpen hebben, den 7den, een uitval uit het Vlaamsche-Hoofd gedaan ten einde levensmiddelen te bekomen; dezelve verschenen ten 8 uren voor St. Nicolaas; van dit aantal zijn den 8sten 500 man in Hulst geweest, ten einde aamerkelijke requisitien van granen en hooi te doen, en het geheele beloop van de contributien over den jare 1814 bijeen te brengen. Men beloofde, alles tegen den volgenden dag in gereedheid te zullen hebben; doch des nachts vertrokken de troepen zeer onverwachts naar Beveren, zonder iets te kunnen mede nemen.

BRUSSEL, *den 11 Maart.*

Een courier, welke den 5den het hoofdkwartier van den maarschalk *Blucher* verlaten heeft, meldt, dat destijds eene groote verwarring in de hoofdstad heerschte; zoo men aan de loopende geruchten geloof wilde geven, zoude de nationale garde bepaaldelijk geweigerd hebben, te marcheren, en buiten de barrières van Parys te dienen.

De organisatie van het belgisch-leger wordt met den meesten ijver voortgezet; de zes korpsen, waaruit hetzelve vooreerst bestaat, zullen weldra voltallig zijn. De generaal *Murray* houdt zich steeds met den graaf *van Lottum* bezig, met alles, wat tot deze organisatie betrekking heeft; men wil, dat genoemde generaal het opperbevel over het belgisch-leger bekomen zal.

Naar men verneemt, zal eerstdaags eene commissie door Z. M. den Keizer van Oostenrijk benoemd en met eene bijzondere zending van wege gemelden monarch belast, naar Brussel komen. Men noemt reeds, als leden van deze commissie, verscheiden onzer landgenooten, welker kundigheden en deugden met regt, in der tijd, door hunnen Souverein zijn beloond geworden.

Gister is nog een aantal troepen binnen deze stad gekomen. Men heeft daarenboven kwartier aangezegd voor 10,000 man, welke heden en morgen deze stad moeten passeren.

H A N Z E - S T E D E N.

BREMEN, *den* 12 *Maart.*

Het deensche hulp-korps begint ook den marsch naar Frankrijk aan te nemen. Een schoon regement dragonders is reeds hier doorgetrokken, en zal door een tweede gevolgd worden; terwijl men de infanterie mede alle oogenblikken verwacht.

— Men verzekert uit Berlyn, dat de vesting Kustrin bezig is, te onderhandelen, en in het midden dezer maand in pruissische handen zijn zal.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 14 *Maart.*

Eene courier, door Z. D. H. den hertog van Saxe-Weimar van Doornik afgezonden, heeft de volgende belangrijke tijding aan den Souverein aangebragt.

DOORNIK, den 12den maart.

Volgens het ontwerp der hooge verbondene mogendheden, moesten de verschillende korpsen zich concentreren, om twee groote legerkorpsen te vormen; te dien einde waren er eenige kortstondige achterwaartsche bewegingen noodzakelijk. Het leger van den maarschalk *Blucher* concentreerde zich, bij Laon; *Napoleon*, aan het hoofd van 80,000 man, tegen over zich hebbende. Een, op gister, alhier aangekomen courier bragt de tijding, dat de veldmaarschalk besloten had, den 9den, eenen veldslag te leveren, en, op dit oogenblik, komt er een tweede courier, aanbrenger zijnde van het volgende officieel berigt:

„ Heden morgen, voor het aanbreken van den dag, attakkeerde de vijand mijnen regter-vleugel en mijn centrum, onder de bevelen der generaals *Wintzingerode* en *Bulow*, en drong, onder begunstiging van eenen dikken mist, tot onder de muren van Laon door. Tegen den middag, toen de mist opgetrokken was, rukten de korpsen der twee genoemde generaals op den vijand aan, begonnen een zeer hevig infanterie-gevecht, op een' doorsneden grond, en wonnen terrein, tot aan het vallen van den avond. Omstreeks drie uren na den middag verschenen de vijandelijke kolommen op mijnen linker-vleugel, namen het dorp Athiers in, en kanonneerden hevig de korpsen van *York* en *Kleist*. Dit geval voorzien hebbende, deed ik de korpsen van den graaf *Langeron* en van *Sacken* oprukken, om den linker-vleugel te versterken, met bevel, tevens met de korpsen van *York* en van *Kleist* aanvallender wijze te ageren. De generaals *von York* en *von Kleist* voerden dit bevel, met hun bekend beleid, uit. De vijand werd, met het vallen van den avond, geheel overhoop geworpen; zijne artillerie, zijne ammunitie-wagens, en een groot aantal gevangenen vielen in onze handen. De generaal *York* meldt mij, op dit oogenblik, dat hij den vijand nog vervolgt, en dat zijne kavalerie denzelven reeds, in de grootste wanorde, tot aan Corbigny, gedreven heeft. Ik haast mij, U D. H. deze tijdingen mede te deelen.

„ Tot dus verre zijn er reeds 70 stukken geschut in onze handen gevallen; het getal der gevangenen en caissons is niet te berekenen. De overwinning is voornamelijk beslist door een' luisterlijken aanval der kavalerie. Mijn linker-vleugel trekt heden de Aisne over. Het is niet zeker, of *Napoleon* in persoon gekommandeerd heeft. De meeste gevangenen meenen hem gezien te hebben; doch de deserteurs zeggen, dat hij, des avonds, van den 8sten, met 15,000 man vertrokken was, den weg van Parys inslaande; alzoo het groot-leger, onder de bevelen van den prins *von Schwartzenberg*, Fontainebleau ingenomen had.

Van den 15*den.*

Gister ochtend, ten elf uren, is alhier, met een groot gevolg, gearriveerd, Hare Keizerlijke Hoogheid de Hertoginne douariere van Oldenburg, zuster van Zijne Majesteit den Keizer aller Russen. Hoogstdezelve is aan het hotel *le Marechal de Turenne* afgestapt, alwaar een aantal appartementen in gereedheid gebragt waren.

Gister ochtend zijn van hier twee bataillons der land-militie naar Braband uitgemarcheerd.

UTRECHT, *den* 15 *Maart.*

Heden nacht ontstond alhier, bij een' fellen wind, brand, buiten de Tolsteegpoort, even buiten de vrijheid dezer stad, in de houtzaagmolen van den heer *Lankhaur*, waardoor dezelve, niet tegenstaande alle aangebragte hulp, geheel en al tot den grond afgebrand is.

AMSTERDAM, *den* 15 *Maart.*

Onder eene hevige kanonnade uit de vesting Naarden, deed de vijand, op gister morgen, eenen uitval in twee kolommen, langs de zuid- en noordzijde van de Karnemelks-Sloot, gezamenlijk ruim 400 man sterk en geappuijeerd van drie veldstukken. Het oogmerk was, onze posten in de nu door de onzen geoccupeerde fransche lunette te tourneren; dan, op een geweerschot afstands genaderd zijnde, werd hij door een zesponder veldstuk, in de zuidelijke lunette, en het vuur der infanterie zoo wel ontvangen, dat hij genoodzaakt werd, zich links en regts van het kanaal, in zigtbare verwarring, in het hout te werpen, alwaar hij door de onzen gevolgd is.

Een levendig tirailleur-vuur in het hout en de lanen werd van onze zijde zoo wel gesouteneerd, dat de vijand voet voor voet terug gedreven, en tot onder de vesting vervolgd werd. De kapitein *de Wolf*, van de amsterdamsche schutterij, heeft zich met eene kompagnie van zijn korps gedistingeerd, en den vijand tot op de plaats van den heer *Nuboer* vervolgd.

Al wat tijdig genoeg in het vuur heeft kunnen komen heeft uitgemunt. De brave matrozen van de divisie der Zuiderzee hebben zich den alouden roem van hollandsche zeelieden waardig gedragen. Ons verlies bestaat in een' dooden en vijftien gekwetsten, waarvan drie van de amsterdamsche schutterij, en onder deze de voltigeur *Willem van der Last*, van de 3de kompagnie, 4de bataillon, remplaçant voor den heer *J. Sneyders*.

De brave majoor *Appel*, dien wij gelegenheid hebben gehad zoo dikwerf te noemen, heeft eene contusie van eenen kanon-kogel aan den schouder ontvangen, en zal, voor eenigen tijd, buiten staat zijn, zijne loopbaan te vervolgen.

De vijand heeft, als naar gewoonte, onder protectie van het schrootvuur der vesting en door eene reserve, welke hij nimmer nalaat, tot dat einde te doen uitrukken, zijne gekwetsten en dooden weggesleept. De omstandigheden van het gevecht laten, ten aanzien van zijn verlies, als ongelijk grooter, geenen twijfel over. De onzen hebben vier krijgsgevangenen gemaakt, waaronder een' zwaar geblesseerden, alle van de 4de kompagnie van het 4de regement étrangers, geschandvlekt in de geschiedenis van Woerden, en waarschijnlijk ook daarom altoos aan het hoofd der kolommen douaniers.

De directeur-generaal der centrale kas en der nationale schuld brengt, bij deze, ter kennisse, zoo van de gemeente-besturen binnen de Vereenigde-Nederlanden, als van de houders van lijfrenten, welke in het grootboek der nationale schuld zijn ingeschreven.

Eerstelijk: Dat, ingevolge het 2de art. van het be-

sluit van Z. K. H. onzen geëerbiedigden Souverein, in dato 23sten februarij ll., no. 10, geïnsereerd in het Staatsblad, onder no. 28, door hem is gearresteerd het formulier der attestatien de vitâ voor lijfrenten; en dat het vereischte aantal behoorlijk gezegelde en van den stempel dezer directie voorziene exemplaren van dit formulier, voor de gemeente-besturen, ten kantore van den ontvanger-particulier in derzelver arrondissement, tegen betaling van vijf stuivers per exemplaar, voor de kosten van zegel en drukloon, verkrijgbaar is gesteld.

Ten tweeden: Dat de betaling der lijfrenten, ingeschreven in het grootboek der nationale schuld, over het tijdvak loopende van 22 september 1812, tot en met 31 december 1813, zal aanvangen met de maand april aanstaande, en geregeld worden voortgezet, naar gelang der nadere en successivelijk door den directeur-generaal te doene oproepingen.

Ten derden: Dat deze betaling zal worden geëffectueerd in rente-certificaten, betaalbaar bij den betaalmeester der nationale schuld, en welke rente-certificaten zullen worden afgegeven aan den houder van inschrijving, mits te voren producerende behoorlijke attestatie de vitâ van de lijven, waarop de lijfrenten gevestigd zijn; zullende de betaling worden aangeteekend op het certificaat van inschrijving, en de houder daarvan, tot kwitantie, zijne handteekening stellen in het rente-register.

Ten vierden: Dat, ten opzigte van de zoodanige geclausuleerde lijfrenten, waarbij bewijzen van ongehuwden staat of van ambteloosheid moeten worden geproduceerd, die bewijsstukken gelijktijdig met de attestatien de vitâ zullen moeten worden ingeleverd en daaraan geannexeerd.

Ten vijfden: Dat alle attestatien de vitâ van lijven, binnen het grondgebied der Vereenigde-Nederlanden woonachtig, zullen moeten zijn afgegeven door de gemeente-besturen, ter plaatse, alwaar de persoon, wiens aanwezen moet worden geattesteerd, woonachtig is, en dat verder, te dien opzigte, zal moeten worden geobserveerd het voorgeschrevene bij het bovengemelde besluit, in dato 23 februarij ll., no. 10; terwijl voorts geene andere attestatien de vitâ zullen worden aangenomen, dan die met den stempel der generale directie van de centrale kas en der nationale schuld zullen zijn gestempeld.

Ten zesden: Dat, ten opzigte der lijven, die buiten 's lands woonachtig zijn, genoegen zal worden genomen met attestatien de vitâ, indiervoege ingerigt, als gebruikelijk is, ter plaatse, alwaar deze lijven woonachtig zijn.

Ten zevenden: Dat de attestatien de vitâ zullen moeten inhouden, of de lijfrenten op één lijf, dan wel op twee lijven gevestigd zijn, met opgave tevens van het nommer en deel van het grootboek, en het jaarlijksche bedrage der lijfrenten, mitsgaders de voluitgeschrevene namen en voornamen der lijven, waarop de lijfrenten zijn gevestigd, en derzelver geboorte- of doopdagen; ten welken einde, aan het gemeente-bestuur, dat de attestatie de vitâ afgeeft, zal moeten worden vertoond, boven en behalve het extract uit het register van den burgerlijken staat, den geboorte- of doopdag constaterende, tevens het certificaat van inschrijving, of wel eene autenthieke kopij van hetzelve.

Ten achtsten: Dat de verschuldigde renten op lijfrenten, waarvan de lijven verstorven zijn, tot den dag van het overlijden, zullen worden aanbetaald, op productie van een extract uit het register van den burgerlijken staat, waaruit zal moeten blijken de dag van het overlijden van het lijf, of, voor zoo verre het lijf buiten 's lands mogt zijn woonachtig geweest, uit daaraan gelijk staande bewijsstukken. En zal de betaling, in dat geval, geschieden aan den houder van het certificaat van inschrijving, en tegen intrekking van hetzelve.

Ten negenden: Dat het, tot verkrijging van betaling van lijfrenten, gevestigd op twee lijven, genoegzaam zal zijn, de attestatie de vitâ van één dezer lijven te produceren; doch dat, wanneer een der beide lijven komt te overlijden, in dat geval, gelijktijdig bij de overlegging van de attestatie de vitâ van het levend lijf, zal moeten worden geproduceerd een extract uit het register van den burgerlijken staat, bewijzende het overlijden van het tweede lijf; terwijl, alsdan, bij de afgifte van het rente-certificaat, het certificaat van inschrijving, tegen afgifte van een nieuw certificaat van inschrijving, op een lijf gevestigd, zal worden ingetrokken.

Ten tienden: Dat, ten einde het examen der attestatiën de vitâ geregeld kunne plaats hebben, de houders der lijfrenten, dezelve attestatien de vitâ, van den eersten van elke maand af aan, gedurende den tijd van acht dagen, bij het bureau van rentbetaling van de lijfrenten, in het lokaal van het grootboek der nationale schuld te Amsterdam, zullen moeten inleveren, ten einde daarna, gedurende de laatste acht dagen van elke maand, de renten, het zij in persoon te ontvangen, of te doen ontvangen door een' ander, welke, mits houder zijnde van het certificaat van inschrijving, in geen geval, van eenige procuratie zal behoeven te zijn voorzien.

Ten elfden: Dat de geregelde afloop der werkzaamheden bij het bureau van rentbetaling der lijfrenten gebiedend vordert, dat de bovenstaande bepalingen, en in het bijzonder die, welke in het laatstvoorgaande artikel vervat zijn, door de houders van lijfrenten naauwkeurig worden geobserveerd, vermits het verzuimen van dezelve noodwendig aanleiding zoude moeten geven tot aanmerkelijke vertraging in de voldoening der hun verschuldigde renten.

's Gravenhage, den 14den maart 1814.

De directeur-generaal voornoemd,

SIX VAN OTERLEEK.

De directeur der directe belastingen in het departement Vriesland maakt, ter voorkoming van misverstand, bekend, dat in de Leeuwarder-Courant van den 23sten februarij jl., in de door hem uitgegeven lijst van de patenten gevonden zijn de navolgende drukfeilen:

Staat.	Lees.
Uitspaander,	Uitspander.
Watermolen 12 *f*	Watermolen 12 st.
Paardenmid,	Paardensmid.
Vleeschkooper,	Vlaskooper.
Publicatie van Zijne Kon. Hoogh. van den 23 december 1805, (In het tarief van de winkeliers in tabak,)	Publicatie van Zijne Kon. Hoogh. van den 23 december 1813.
Van *f* 90,000,	van ƒƒ 90,000.

Leeuwarden, den 18den december 1813.

De directeur voornoemd,

C. VAN BREUGEL.

De kommandant der nationale gardes in het departement Vriesland prevenieert, bij deze, als daartoe geau-

toriseerd door heeren commissarissen-generaal, alle de leden van de nationale garde, welke voor zich zelven of als plaatsvervangers zijn uitgetrokken naar Appingadam, ter insluiting van de vesting Delfzijl, en naderhand, zonder verlof of eenig ander legaal bewijs bekomen te hebben, van daar naar hunne haardsteden zijn terug gekeerd, zich binnen vijf dagen na dato dezes te moeten vervoegen bij den kommandant voornoemd, te Leeuwarden, ten einde weder naar Appingadam te vertrekken; zullende, bij gebreke dies, op hen toepasselijk worden gemaakt de bepalingen en straffen, op de desertie bekend.

Leeuwarden, den 16den maart 1814.

De kommandant voornoemd,
HAIJE BEEKKERK.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERF-BERIGTEN.

*** Heden verloste mijne geliefde echtgenoote, ANNA COOPMANS, zeer voorspoedig van eene welgeschapene dochter.

LEEUWARDEN, den 14 maart 1814. — J. D. VAN DER PLAATS.

*** In ondertrouw zijn,
F. DE JONG, *van Harlingen.*
en J. ABES, *van Franeker.*
FRANEKER, den 12 maart 1814.

*** Heden zijn ondertrouwd,
TJALLING B. PLANTENGA,
en PETRONELLA P. WALLER.
LEEUWARDEN, den 17 maart 1814.

*** Heden na den middag, ten half zes uren, overleed, in den ouderdom van bijna 70 jaren, tot mijne en onze vijf kinderen hartelijke droefheid, mijne waarde echtgenoote, GRIETJE CORNELIS, na eene genoegelijke echtverbindtenis van circa 47 jaren.

BUITENPOST, den 9 maart 1814. — D. G. ZYLSTRA.

*** Heden avond, ten 6 uren, overleed, zeer zacht, in het 70ste jaar zijns ouderdoms, onze waarde vader, SIMON SJOERDS WIJMA, in leven laatst ontvanger der onbeschreven middelen te Harlingen.

HARLINGEN, den 16 maart 1814. — SJOERD S. WYMA, HELENA S. WYMA.

*** Reeds voor veertien dagen ontving ik berigt, doch op heden de voor mij zoo ontzettende tijding, dat mijn jongste zoon, POULUS HYACINTHIUS ROMAR, die op den 8sten december 1813, als vrijwilliger was uitgetrokken, op den 21sten februarij, in den ouderdom van 24 jaren en 6 maanden, na reeds eenigen tijd met een ongemak aan het been gesukkeld te hebben, te Breda in het hospitaal was overleden, deze tijding was voor mij, die reeds meer dan twee maanden zelven gesukkeld heeft, zeer aandoenlijk; het eenigste dat mij kan opbeuren, is, dat de overledenen mij niet door geweld is ontrukt geworden; maar alles uit overtuiging en uit een levendig besef van pligt jegens zijn dierbaar van de overheersching verlost vaderland. Deze dient tot bekendmaking aan vrienden en bekenden; verzoeke, van rouwbeklags-brieven verschoont te blijven.

FRANEKER, den 16 maart 1814. — D. ROMAR.

*** Heden nacht, ten 12 uren, overleed tot onze droefheid, onze waarde moeder en behuwd moeder, ELISABET KLEY, wed. van den fiskaal JULIUS PLUIM, in den gezegenden ouderdom van ruim 85 jaren; waarvan wij door dezen gebruikelijken weg aan vrienden en bekenden kennis geven.

LEEUWARDEN, den 19 maart 1814. — REINIER VAN HARDERWIJK, JANNEKE VAN HARDERWIJK, geboren PLUIM.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 18 Maart 1814. *f* 33 - 0 - 0, schippers-markt.

De prijs der granen was dienzelfden dag ter markt aldaar: Middelprys van het lopen tarwe *f* 10 - 1 - 10
Middelprijs van het last rogge, 141 gg.

PRYS-COURANT VAN EFFECTEN.

Beurs te Amsterdam, den 16 Maart 1814.

Holland., inschrijv. op het grootb.	2½	——	12¾	à	13¼
—— idem idem	3	——	14¾	à	15¼
—— idem idem	3½	——	16¼	à	16½
—— idem idem	4	——	18¼	à	18½
—— idem idem	5	——	24	à	24½
—— idem idem	6	——	28	à	28¼
—— cert. id. van 30 mill. 1808	7	——	31½	à	32¼
Twintigjarige renten van 1804.	5	——	11½	à	12
Domein rescriptien	4	——	50¾	à	51¼
Bons van het syndikaat 4de serie	5	——	97	à	98
Idem idem, 5de serie	5	——	89	à	89½
Idem idem, 6de serie	5	——	81¾	à	82½
Idem idem, 7de serie	5	——	78	à	78½
Idem idem, 8ste serie	5	——	76	à	76½
Certific. bij *Ketwich en Voomb.* c. s.	5	——	53	à	54
Idem Monte Napoleon	5	——		à	
Idem Napelsche fondsen . . .	5	——	45½	à	46
Rusland, bij *Hope en Comp.* .	5	——	57½	à	58¼
Weener bank bij *Goll en C.* .	5	——	25	à	27
—— idem bij idem . . .	4	——	20	à	21
Certific. op dezelve, bij *Goll en Comp.*		. . .	27	à	27½
Spanje, neg. bij *Hope en Comp.* 1805	5½	——	36¼	à	37
Zweden, bij *Hogguer en Hasselgr.*	5	——	47	à	48
Pruissen, bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5	——	68	à	68

De tyd, op welken de KERK- en ARMVOOGDEN in de gemeente Ee rekening van hunne gehoudene administratie zouden doen, door den voormaligen heer Maire uitgesteld zynde; zoo dient nu tot narigt aan allen, welke er belang by hebben, dat dezelve, op de vorige geannonceerden voet en wyze, zal plaats hebben, als te

ENGWIERUM, den 25sten maart. OOSTRUM, den 28sten maart.
EE, den 26sten maart. AALSUM, den 29sten maart.

AALSUM, den 19den maart 1814.

J. VAN ASSEN, *Schout.*

Men gedenkt publiek, aan den meestbiedenden, by stryk- en verhooggelden, te verkoopen:

I. Eene royale HUIZINGE, voorzien van een ruim voorhuis, voorkamertje, binnen- en achterkamer, ruime zolders, put, bak en verdere geryfelykheden, staande en gelegen by de Franeker Pyp, in de stad Harlingen, en aldaar gequoteerd letter D, no. 28; thans door *H. F. Schoonhof*, als huurder, bewoond.

II. Eene uitmuntende en tot vele affaires geschikte HUIZINGE en ERVE cum annexis, staande en gelegen naast het vorige perceel, gequoteerd letter D, no. 29; thans door *F. H. Leuning*, als huurder, bewoond.

III. Eene schoone KOOPMANS HUIZINGE en ERVE cum annexis, staande naast het vorige perceel, gequoteerd letter D, no. 30; thans door *Nolke Martens van der Veer*, als huurder, bewoond.

IV. Eenen grooten TUIN, met eene WONING, staande en gelegen achter de Groote-kerk, binnen Harlingen, en aldaar gequoteerd letter G, no. 245; laatst door de wed. *Pieter Ackerman*, als huurderesche, gebruikt; kunnende de huizen op den twaalfden MEI 1814, en de tuin direct na den finalen palmslag worden aanvaard.

Wie hier aan gading heeft, kome, op ZATURDAGEN den 2den APRIL 1814, by de beschryving en verhooging, en den 9den daaraanvolgenden by den finalen palmslag, telkens des avonds precies ten 6 uren, ten huize van den kastelein *MEDENDORP*, in den *Gouden Leeuw*, te Harlingen, en koope op conditien, dan voor te lezen, die inmiddels te vernemen zyn ten kantore van de notarien W. VETTEVOGEL, te Harlingen, en N. MEYER, te Bolsward.

PUBLIEKE VERHURING,

VAN TWEE UITMUNTENDE ZATHEN EN LANDEN EN LOSSE LANDEN.

De openbare notaris N. MEYER, te Bolsward, gedenkt, aan den meestbiedenden, by stryk- en verhooggelden, publiek, te verhuren:

I. Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, groot over het geheel 84 pondematen, waaronder 3 pondematen BOUWLAND, staande en gelegen te Burgwert; thans door *Hille Jacobs* cum uxore, als huurders, in gebruikt.

II. Eene heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, staande en gelegen te Hymert, onder den dorpe Burgwerd, groot naar naam en faam 82 pondematen, alle GREIDLANDEN; thans door *Jiskjen Sjoerds*, wed. *Rein Durks*, als huurderesche, bewoond.

III. Zekere 8 pondematen best GREIDLAND, gelegen onder den dorpe Schettens; thans by *Take Durks Takema*, als huurder, in gebruik; kunnende de landen direct na den finalen palmslag, en de huizinge op den 12den MEI 1814 vry in huring worden aangevaard.

Wie hier aan gadinge heeft, kome, op DONDERDAGEN den 24sten MAART 1814, by de beschryving, en den 31sten dito, by den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 2 uren, ten huize van *H. M. HETTEMA*, kastelein in het *Hart*, te Bolsward, en hure op conditien, dan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zyn ten kantore van voornoemden notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING,

VAN TWEE UITMUNTENDE ZATHEN EN LANDEN EN LOSSE LANDEN.

De openbare notaris N. MEYER, te Bolsward, zal, publiek aan den meestbiedenden, by stryk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

I. Eene heerlyke ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, BOOMEN en PLANTAGE cum omnibus annexis, staande en gelegen onder den dorpe Wons, groot over het geheel 99 pondematen 4 einsen 19 penningen; thans by *Hierke Sjoerds* cum uxore, als buurders, in gebruik tot aan ST. PETRI en MEI 1817, en alsdan vry te aanvaarden.

TOT STRYKGELD ZAL WORDEN GESTELD TACHTIG CAROLI GULDENS.

II. Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Arum; thans by *Jan Symens* cum uxore, als huurders, in gebruik; groot over het geheel 59½ pondematen, zoo BOUW- als GREIDLANDEN; op ST PETRI en MEI 1815 vry te aanvaarden.

TOT STRYKGELD ZAL WORDEN GESTELD ZESTIG CAROLI GULDENS.

III. 14 Pondematen GREIDLAND, *HET BILLAND* genaamd, gelegen onder den dorpe Wons; laatst by *Otte Klazes Reitsma*, als huurder, in gebruik; direct na den finalen palmslag vry te aanvaarden.

IV. 6 Pondematen LOSLAND, gelegen onder den dorpe Allengawier; laatst by den weduwe *Hidde Aukes* in gebruik; direct na den finalen palmslag vry te aanvaarden.

Wie hier aan gadinge heeft, kome, op DONDERDAGEN den 7den APRIL 1814, by de beschryving en verhooging, en den 14den dito by den finalen palmslag, telkens des namiddags ten 2 uren, ten huize van *SJOUKE G. ROLSMA*, in de herberg de Roskam, te Bolsward, en koope op conditien, dan voor te lezen, die inmiddels te vernemen zyn ten kantore van voornoemden notaris.

De notaris S. STOFFELS zal, op DONDERDAG den 24sten MAART 1814, des morgens ten 10 uren, ten huize van *HYLKE EVERTS ZYLSTRA*, te Workum, by boelgoed en gereeden gelde, verkoopen:

Drie vare en eene kalve KOE, een PAARD, kleine hooiwagen, BOEREN-REEUW en een compleet SDAGERS-GEREEDSCHAP; voorts eiken kabinet, pulpitum, klok, bed en toebehooren; HUISMEUBELEN, koper, tin, yzer en aardewerk, en hetgeen meer te voorschyn zal worden gebragt.

NB. TE HUUR, om op den 12den MEI 1814 te aanvaarden, een ruime INTREE, in letter K, no. 4, te Leeuwarden.

De RAAD DER GEVANGENHUIZEN te Leeuwarden zal, in gevolge autorisatie van de heeren commissarissen-generaal in het departement Vriesland, en onder derzelver nadere approbatie, ten overstaan van den heer president-burgemeester, publiek, aan den minstschryvenden, aanbesteden: De leverantie van het benoodigd BROOD, RUNDVLEESCH, RUNDER-VET, AARDAPPELEN, GEPELDE GARST, BOEKWEITEN-MEEL, PEPER, ZOUT, GRAAUWE, GROENE en WITTE ERWTEN en TERPBOONEN, OLIE en TURF, alsmede het BEWASSCHEN en SCHEREN der gevangenen in het voormalig Tucht- en Blokhuis, voor de maanden APRIL, MEI en JUNY 1814 Die hier aan gadinge maakt, kome in het voormalig Tuchthuis alhier, of zende een verzegeld briefje, inhoudende den prys, waar voor hy de aanneminge wil doen, voor of uiterlyk op WOENSDAG den 23sten MAART eerstkomenden, des voormiddags ten elf uren; kunnende de conditien van aanbesteding van stonden aan gelezen worden in het Tuchthuis bovengemeld.

NB. Twee INTREKKEN te huur, op MEI aanstaande, elk voorzien, met aparten opgang, behangen kamers, keuken en verdere geryfelykheden; nader onderrigt by *W. DE JONG*, brander by de Vischmarkt, te Leeuwarden.

§ § § UIT DE HAND TE KOOP: Eene wel ter neringstaande HUIZINGE en WOLKAMMERY, voorzien van alle daartoe benoodigde geryfelykheden, van voren en van achteren aan het water, met of zonder de GEREEDSCHAPPEN, enz, staande op de Schilwyk, digt aan de Markt, te Bolsward, waarin die affaire bykans veertig jaren met goed succes is gedreven; by den eigenaar *Jan Scheltes Runia* bewoond en gebruikt; kunnende een gedeelte der kooppenningen, tegen intrest, onder den kooper blyven staan.

)o( )o( )o(Wordt geadverteerd, dat de POSTWAGEN van de LEMMER op de JOURE en terug, met den eersten APRIL, zoo als voorheen, dagelyks zal RYDEN, indien het open water is.

NB. De gezamenlyke TREKSCHIPPERS, varende van Leeuwarden op Harlingen et vice versa, maken door deze aan het publiek bekend, dat zylieden, van den laatsten MAART tot en met den laatsten SEPTEMBER ingesloten, weder als voorheen, des avonds ten 10 uren zullen varen.

A. P. VERLAAT, *commissaris.*

)o( )o( )o(Een BAKKERS-KNECHT, bekwaam om als MEESTER-KNECHT te ageren, werk begeerende op aanstaande MEI, kan zich adresseren in persoon of met gefrankeerde brieven, mits van een goed gedrag, by de wed. *Eling Jans Boersma*, in de Lemmer.

§ § § EEN BROOD- en KLEINBAKKERS-KNECHT, zyn werk wel verstaande, en bewys van een goed gedrag kan produceren, kan op MEI een dienst bekomen by *TIEBB J. TIBMA*, te Woudsend, brieven franko.

)o( )o( )o(Een BAKKERS-KNECHT, zyn werk geheel of gedeeltelyk verstaande, en van goede getuigenissen voorzien, op MEI aanstaande een dienst begeerende, adressere zich by *J. P. Poelstra*, mr. bakker te Harlingen; *brieven franko.*

)o( )o( )o(TH. CLOOSTERMAN, op den Wirdumerdyk, te Leeuwarden, adverteert, dat by hem weder is getrokken, in de eerste klasse der 114de Nederlandsche lotery, een gedeelte van den kapitalen prys van ƒ 12500 guldens, op no. 1589, devies: *De Hersteller*; een van ƒ 400 guldens, op no. 12204, devies: *Neerlands Welvaart*; alsmede vele andere prysen. By bovengemelden zyn weder te bekomen LOTEN, voor de 2de klasse, in huur, heel lot 10 guldens, de gedeelten na rato, alsmede in koop en doorgefourneerd, nevens prys-courant, en wordt by hem akkuraat CONTRA-BOEK gehouden.

)o( )o( )o(NATHAN SALOMONS LEEUWENSTEEN, in de St. Jacob-straat, te Leeuwarden, adverteert, dat by hem in deze klasse getrokken is, een prys van ƒ 12500, gesplitst in zestienden, in huur, op no. 1589. By bovengemelden zyn weder te bekomen LOTEN, voor de 2de klasse, in koop en huur; bovengemelde continueert nog met in- en verkoopen van EFFECTEN, ZILVER, GOUD en vreemde MUNT-SPECIEN.

***** De boekverkooper J. ALLART, te 's Gravenhage, en H. GARTMAN en J. VAN DER HEY, te Amsterdam, hebben uitgegeven: NIEUWE NEDERLANDSCHE JAARBOEKEN, no. 1, voor de maand january 1814; waarvan no. 2 eerstdaags zal uitkomen, om maandelyks te worden vervolgd: dit werk, met de herstelling der onafhankelykheid van Nederland aanvangende en strekkende ter verzameling, rangschikking en aaneenschakeling van alle stukken en byzonderheden, die de algemeene zaken van staat en oorlog, de gewestelyke aangelegenheden en beschikkingen, en de plaatselyke voorvallen van letterkundigen, kerkelyken en huishoudelyken aard betreffen, is eene voldoening aan de wezenlyke behoefte van den tyd, welke niet slechts de liefhebbers der vaderlandsche geschiedenissen zullen inzien, maar tevens alle leden van regering, regtsgeleerden en staatslieden, onmiddelyk gevoelen. Het eerste nommer wordt uitgegeven tot den prys van 18 stuivers.

***** JOHs. VAN DER HEY, boekverkooper te Amsterdam, geeft *gratis* uit: Berigt van inteekening, op eene geheel nieuwe uitgave van het CHRISTELYK HUIS- EN HANDBOEK, of BESPIEGELINGEN VOOR ELKEN DAG DES JAARS, ter bevordering van geloof in Jesus Christus en christelyke gedzaligheid; door *J. L. EWALD*, doct. der godgel. en tweeden predikant aan de St. Stephanus gemeente, te Bremen, uit het hoogduitsch vertaald, door *J. CLARISSE*. A. L. M. S. S. & ph. doct. en thans predikant te Rotterdam; vier deelen, gr. 8vo

***** Het Tydschrift: DE RECENCENT OOK DER RECENSENTEN, voorheen gedurende zes jaren uitgegeven en nu hervat, zal, gedurende den loop van dit jaar, maandelyks met een nommer vervolgd worden. Reeds zien no. 1 en 2 van den jaargang over 1814 of van het VIIde deel het licht, en zal daarvan, even als van de andere maandwerken, op den eersten dag van iedere maand een nommer worden uitgegeven. In de RECENSIEN vindt men meestal de in Holland uitkomende werken vrymoedig beoordeeld, met byzonder terugzigt op hetgeen in andere recenserende geschriften daarover gezegd is, waardoor het voor de lezers der *Vaderlandsche Letteroefeningen*, *Theologische Bibliotheek*, *Boekzaal* en *Letterkundig Magazyn* onmisbaar is. Verder worden in den Recensent geplaatst ANTIKRITIKEN van onderscheidene auteurs, tegen de beoordeelingen van andere recenseerende journalen, en eindelyk ziet men daarin een zeer belangryk MENGELWERK, waarin vele stukken van geleerdheid, kunst en smaak, en het interessantste uit de beste buitenlandsche journalen gevonden wordt De uitgave geschiedt te Amsterdam, by JOH. VAN DER HEY, en alom.

Te LEEUWARDEN, by D. R. SMEDING en M. KOON.